

Commissie

Besprekingsverslag

Datum	8 juni 2026
Aanwezigen	T. Brands (voorzitter), K. van den Belt (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), C. van Dijk (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), B.J. Aalbers (Natuurterreinen), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), J.M. Finnema (BBB), W. Goedhart (Natuurterreinen), R.A. Groters (Partij voor de Dieren), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), M.M. Kramer-Schutte (ChristenUnie), D.A. Lokhorst (ChristenUnie), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), M. Obbink (CDA), W.H. Ubbink (BBB), D.H. van Uiter (Water Natuurlijk), H.J. van der Wind (SGP), A.A. van de Wolfshaar (VVD)
Commissieleden	C. Fransen (Partij voor de Dieren), J. Germs (50PLUS), R. Hazelaar (Lokaal Waterbeheer), W. Nooijen (AWP), J. van der Poel (SGP), A. Spekschoor (CDA)
Opgemaakt door	Nicolien Knapen
Volgende vergadering	

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom.

Op verzoek van de heer Obbink (CDA) wordt agendapunt 10 – Concept programmabegroting Aqualysis – een besprekstuk in plaats van een hamerstuk.

De agenda wordt gewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Vragenronde

Mevrouw Maijer (PvdA) heeft in de vorige ab-vergadering verzocht om de boeken die gedrukt zijn in het kader van de ontwerpwedstrijd te doen toekomen aan de wethouders die te maken hebben met het onderwerp van de ontwerpwedstrijd. Wat is de stand van zaken? In aansluiting daarop is de pdf op de website niet te downloaden; verzoek is dit op te lossen. Heemraad van Dijk antwoordt dat niet alle colleges al gevormd zijn; de afspraakverzoeken staan in de wacht. Er wordt nagegaan hoe het document breder toegankelijk kan worden gemaakt.

De heer Van Uiter (Water Natuurlijk) voegt toe dat het document te vinden is op de website van Water Natuurlijk.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) merkt op dat Leisurelands op 3 juni jl. een uitnodiging heeft verstuurd voor een hondenfestival op Bussloo. Kan er actief vanuit de organisatie genetwerkt en geïnformeerd worden over de gevolgen van dit soort bijeenkomsten? Heemraad Veldhuizen antwoordt niet op de hoogte te zijn van dit evenement; er wordt navraag gedaan en er volgt schriftelijke beantwoording.

4. Vaststellen verslagen commissies 13 april en 20 april 2026

Beide verslagen worden ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de notulist.

Naar aanleiding van het verslag van 13 april 2026 vraagt de heer Van Uitert (Water Natuurlijk) naar de stand van zaken m.b.t. de zienswijze die is ingediend op de omgevingsvergunning voor Parenco. De dijkgraaf antwoordt dat op dit moment geen voortgang is te melden. Als dat het geval is dan wordt het ab hierover geïnformeerd.

5. Financiële indicatoren en signaleringswaardes

Inleiding door heemraad Van Dijk:

Er zijn drie radertjes die op elkaar inwerken: ambities/doelen, belastingen en financiële positie. De schuldquote staat onder druk; de afgesproken norm is 195%. Op basis van de geplande investeringen zal deze norm binnen enkele jaren overschreden worden. Op 23 februari jl. is er een beeldvormend overleg geweest waarbij een van de bestuursleden van de Nederlandse Waterschapsbank aanwezig was. Zij stelde dat lenen voor de waterschappen geen enkel probleem is – ook niet in de toekomst – maar vanuit de financiële positie geredeneerd ontbreekt dan elke rem. Er is gezocht naar verdieping en verbreding om te bespreken wat financieel verantwoord is. Het opgestelde voorstel sluit aan bij indicatoren waar toch al over gerapporteerd moet worden vanuit de rijksoverheid maar het is breder dan alleen leningen en schuldquote. Er zijn straks 5 indicatoren – geen norm – waarbij signaalwaardes benoemd worden. De vraag is of het voorliggende voorstel helpt om beter het gesprek te voeren om de financiële positie van meerdere kanten te belichten en met elkaar bewust te kijken naar de verhouding tussen ambitie en betaalbaarheid.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

De heer Van Megen (AWP) vraagt hoe het handelingsperspectief er straks uit ziet. De signaleringswaardes zijn interessant. Het aandeel van de rentelastenbegroting wordt heel hoog. Is het dan verstandig om de 7% aan te houden? Moet er niet gedifferentieerd worden zodat het los wordt gezien van het renteaandeel omdat het zo'n grote portie gaat worden?

Mevrouw van de Wolfshaar (VVD) vindt het een ingrijpende keuze om van een norm naar een signaleringswaarde te gaan. Het voorstel stelt dat er geen wettelijke normplicht is en dat signaleringswaardes meer ruimte geven aan het bestuurlijk gesprek en dat overschrijdingen niet direct tot bijstelling hoeven te leiden. De schuldquote van 195% gaat naar 350%. De fractie maakt zich zorgen.

De heer Germs (50PLUS) vindt het prima om een aantal signaleringswaardes te bespreken. Jarenlang is geprobeerd de schuldquote zo laag mogelijk te houden maar dat gaat richting de 350%. Er is weinig samenhang met de totale meerjarenbegroting; het is een los getal. De fractie wil zich concentreren op de schuldquote en de indicatie van 350 gaat te ver. De fractie is niet blij met dit voorstel.

De heer Groters (Partij voor de Dieren) staat welwillend tegenover het voorstel maar heeft een aantal kritische opmerkingen. Er worden voors en tegens benoemd maar soms wordt de onderbouwing gemist. Hoe is precies bepaald welke signaleringswaarde gekozen wordt en hoe zinvol is het om een signaleringswaarde vast te stellen waarvan je weet dat die overschreden gaat worden? Bij de wendbaarheid van de begroting is het bijzonder dat hoe hoger het cijfer wordt hoe minder wendbaar de begroting is. De fractie heeft de meeste moeite met het weerstandsvermogen. Het argument om over te stappen op 5% van de lasten is dat de weerstandsratio selectief is, maar de signaleringswaarde van de

lasten is dat ook. Die argumenten kunnen tegen elkaar weggestreept worden. Bovendien zegt de 5% niets over de daadwerkelijke risico's. Als ab-lid is er meer feeling met de weerstandratio dan met deze vastgestelde signaleringswaarde. Er staat in het stuk dat dit jaar beleid wordt opgesteld voor risico-management. Wellicht is het verstandiger hierop te wachten.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) merkt op dat dit voelt als een noodsprong. De normen worden niet gehaald dus er wordt gezocht naar nieuwe indicatoren. De fractie vindt het voorstel zoals het nu voorligt onacceptabel. De belastingheffingen gaan stijgen de komende jaren; de normen zoals voorgesteld leiden tot een budgetverruiming die zijn weerga niet kent.

De heer Lokhorst (ChristenUnie) vindt het een helder voorstel en steunt het hanteren van signaalwaardes. Het is belangrijk om zaken met elkaar in verband te zien. Overschrijding van een signaalwaarde is voor het ab reden om het goede gesprek te voeren over de financiële situatie waarbij vanuit het college duiding gegeven moet worden. De hoogte van de signaalwaardes kan gezamenlijk besproken worden en het geheel van 5 verschillende indicatoren kan helpend zijn om het goede gesprek te voeren. De fractie is positief om breder te kijken dan alleen de schuldquote. De 5 voorstellen zijn redelijk te volgen, maar het is wat subjectief. De fractie vindt de 350% rondom de schuldquote een vrij hoge norm; de motivatie is dat het in de bandbreedte van andere waterschappen zit. Dit is mogelijk een te grote verruiming wat besproken moet worden.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) vindt het een goede ontwikkeling dat er meer indicatoren zijn met signaleringswaardes. Door de schuldquote zo hoog te laten oplopen wordt de rekening bij toekomstige generaties neergelegd. Eerder is via het "6 euro amendement" geprobeerd wat meer beweging te creëren om de huidige generatie verantwoordelijk te maken voor de toekomstige financiële opgave. Vraag aan het college is wat voor sturingsmogelijkheden er nog meer zijn om dat te doen?

De heer Van Uitert (Water Natuurlijk) sluit aan bij vragen van de AWP en bij de meer algemene beschouwing van de heer Lokhorst. Werken met signaleringswaardes lijkt een goede zaak. Als het om financiële wendbaarheid gaat is de vraag of het klopt zoals het is geformuleerd. Immers hoe meer je kapitaalslasten vermindert hoe meer wendbaarheid er komt. Wat de lastendruk betreft vindt de fractie dat op dit moment de lasten op een eerlijke manier toegedeeld moeten worden en er moet niet afgewenteld worden op de toekomst.

De heer Van der Wind (SGP) vindt de 5 financiële kentallen interessant en kan zich daarin vinden. Een bestuur moet meer kunnen doen dan een goed gesprek voeren. Dat moet steviger omschreven worden en graag meer ruimte voor mogelijk pittige keuzes. Kunnen de stukken zodanig ingericht worden dat het zicht op de diverse indicatoren lopende het jaar beter gevolgd kan worden? Indien nodig moet het ab kunnen ingrijpen en de beweging kunnen maken om dichter op alleen de kerntaken te zitten. Een schuldquote van 350 is een grote verhoging. De verdere discussie op dat punt wordt afgewacht. Als het gaat om de huidige ranking moet het streven zijn om de huidige positie te behouden.

De heer Spekschoor (CDA) sluit aan bij de SGP. Het lijkt enigszins vrijblijvend. Hoe hard moeten de getallen worden geduid en wanneer wordt ingegrepen? Een ander punt van zorg is het effect op de begroting. Als de buffers die er waren door deze normen buiten beeld raken dan leidt dat tot een hogere investeringsraming om daarmee risico's af te dekken. Hoe ziet het college dat?

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt het een helder stuk maar de fractie is het er niet mee eens. Het principe is goed uitgelegd maar er zitten risico's in. Het startpunt van het gesprek is op het verkeerde moment en wie leidt het gesprek? Binnen het waterschap wordt veel gekaderd en nu worden de belangrijkste parameters – de financiële cijfers – te vrijblijvend. De fractie wil duidelijke kaders hebben. Er is veel vertrouwen in het college en de organisatie maar er moeten kaders beschikbaar zijn waarmee je de rem ziet aankomen.

De heer Finnema (BBB) sluit aan bij de inbreng van de heer Van Burgsteden.

Beantwoording door heemraad Van Dijk:

Het college zoekt hoe het gesprek te voeren als het gaat over de betaalbaarheid nu en op langere termijn. Dit is het moment om het gesprek te voeren over hoe te voorkomen dat er een situatie ontstaat waarin noodgedwongen maatregelen genomen moeten worden. Er is tijd en ruimte om dit gesprek te voeren. Het college heeft het vertrouwen dat in de huidige of toekomstige samenstelling het goede gesprek met college en ab gevoerd kan worden. Voor wat betreft het handelingsperspectief: De begroting en de jaarrekening zijn bij uitstek de momenten om de indicatoren te kunnen duiden waarbij dat gekoppeld is aan de plannen voor de toekomst of wat er het afgelopen jaar is gebeurd. Daarnaast is er de voorjaarsrapportage en de najaarsrapportage; dat zijn afwijkingsrapportages. In de adviesnota is een doorkijkje opgenomen tot 2050 waarbij op basis van de huidige cijfers is doorgerekend hoe de indicatoren zich ontwikkelen zodat eventueel bijstelling kan plaatsvinden. De schuldquote gaat bij ongewijzigd beleid naar de 350. Het gesprek daarover moet dus vroegtijdig gestart worden. Het college stelt voor om de signaleringswaarde van de schuldquote op 350% te zetten. Op korte termijn komt er een memo van het college richting het ab m.b.t. een rapport wat in opdracht van de Unie is opgesteld voor de gezamenlijke waterschappen waarin op de financiële positie wordt ingegaan. Hier is al een persbericht over uitgegaan. De 350% is in dat rapport rood gekleurd. Mogelijk wordt e.e.a. genuanceerd in de bijlage als dat rapport wordt toegestuurd. In het rapport zit een staatje dat in 2030 de gemiddelde waterschappen op 300% zitten en in 2040 op 386%. Vallei en Veluwe zit aan de veilige kant. Er moet op een andere manier worden omgegaan met de taken om het financieel behapbaar te houden voor de belastingbetalers. Bij de vaststelling van de begroting worden de belastingtarieven vastgesteld. Er wordt een soort gezamenlijk financieel speelveld gecreëerd waarop dat bestuurlijke gesprek met elkaar gevoerd kan worden. Voor wat betreft de wendbaarheid van de begroting: Het percentage geeft de kapitaalslasten weer; dat is het gedeelte wat je hebt vastgezet. De wendbaarheid is het spiegelbeeld daarvan. De AWP wil de stijging van de belastingopbrengsten differentiëren maar dat wil het college liever niet. Ieder jaar bij de perspectiefnota en de begroting worden de verschillende lastendrukprofielen verder uitgewerkt. De norm is niet bepalend, de inhoudelijke besluitvorming moet altijd leidend zijn. Het benoemen van de signaalwaarde is behulpzaam bij het voeren van dat gesprek.

De heer Van der Wind (SGP) verzoekt om zaken wat helderder en scherper te omschrijven in de stukken, los van hoe hoog het moet zijn. De heemraad antwoordt naar de formulering te kijken.

De 7% stijging belastingopbrengsten is subjectief. Vorig jaar is in het gesprek over de perspectiefnota aangegeven dat – gelet op alle opgaven – de verwachting is dat de komende jaren de belastingstijging tussen de 7% en 10% zal liggen. Vandaar dat voor de 7% is gekozen. M.b.t. het weerstandsvermogen van 5%: Het landelijk denken schuift meer op richting een percentage omdat het soms een schijnzekerheid creëert. Er wordt aangesloten bij de landelijke trend.

Het risicomanagement komt op een later moment terug bij het ab. Het college is bezig daar meer grip op te krijgen. Risicomanagement gaat vooral over de beheersing van de risico's. Ten aanzien van de vraag om het risicomanagement af te wachten: Het moet allebei gebeuren, maar het kan niet allebei tegelijk. De heer Goedhart (Natuurterreinen) herhaalt de vraag of naast het € 6 amendement het mogelijk is om andere werkwijzen te hanteren die ervoor zorgen dat de huidige generatie een stuk van de toekomstige schuldenlast op zich neemt door het naar voren te halen. De heemraad antwoordt dat het ingewikkeld is om het € 6 amendement op een technisch correcte wijze te verwerken. In oktober wordt hierop teruggekomen. Er zitten veel vervangingen in de pijplijn en vanwege regelgeving is men ook bezig met extra zuiveringsstappen. Ten aanzien van de tarieven nu verhogen zodat er minder geleend hoeft te worden: De strekking van het voorstel is dat het werk op zodanige wijze wordt georganiseerd dat je niet teveel betaalt. Een tweede aspect van de gedachte van investeringen doen met leningen is dat de lening wordt afbetaald gedurende de tijd dat je profijt hebt van die investering. De systematiek m.b.t. afschrijvingen is niet vreemd; de mensen die er profijt van hebben zijn over het algemeen ook degenen die ervoor betalen.

In tweede termijn:

De heer Van Megen (AWP) sluit aan bij de herhaling van de inbreng van de heer Goedhart. De schuldquote gaat oplopen en de rentelasten gaan mee omhoog. Naar de toekomst toe moet de volgende generatie mogelijk heel veel meer betalen. Er moet nu wat aan de tarieven gedaan worden om het wat te temperen in de toekomst. De indicatoren zijn prima want die zijn wettelijk bepaald. De signaleringswaarde van 350% moet omlaag.

Mevrouw van de Wolfshaar (VVD) vindt de normen wat fluïde worden door de signaleringswaarde. Hoe kan het ab dit controleren? De kaders zijn nodig om een goed financieel beleid te kunnen voeren. Het voorstel is niet besluitrijp in deze vorm.

De heer Germs (50PLUS) is het eens met het opstellen van de signaleringswaarde maar het gaat de fractie te ver om de 350 te hanteren. Er moet een nadere onderbouwing komen en het moet minder dan 350. De fractie gaat niet akkoord met de 350 en het is zeker geen hamerstuk.

De heer Groters (Partij voor de Dieren) is van mening dat een weerstandsratio meer zegt dan de nu voorgestelde signaleringswaardes. Het voorstel is besluitrijp.

De heer Van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer) ziet de problematieken en de fractie is groot voorstander van inzetten op zuiveren. De prikkel voor de organisatie en het ab wordt gemist. Het voorstel is op dit moment niet besluitrijp. Er moeten harde voorwaarden en lijnen zijn waarover het debat gevoerd kan worden.

De heer Lokhorst (ChristenUnie) vindt het voorstel rondom het gebruik van signaleringswaardes besluitrijp. Voor wat betreft de hoogte van de signaleringswaardes ligt er een voorstel, maar wellicht komt daar in het ab een andere invulling uit.

De heer Goedhart (Natuurterreinen) kan de redeneerlijn van de heemraad volgen. Kijk nog eens naar de notitie in het licht van het gegeven dat de huidige generatie de afgelopen 5 jaar een goedkope tijd heeft meegemaakt. Het voorstel is besluitrijp en het ab moet keuzes gaan maken.

De heer Van Uitert (Water Natuurlijk) sluit aan bij de heer Lokhorst en de heer Goedhart. Voorgesteld wordt om de signaleringswaarde wendbaarheid op 70% te zetten of op -30%.

De heer Van der Wind (SGP) verwijst naar de toezegging van de heemraad bij de interruptie dat hij nog eens naar de bewoording gaat kijken. Het is verstandig om met het systeem aan de slag te gaan; over de hoogte van de waardes wordt verschillend gedacht. De onderbouwing kan steviger. De ranking binnen de waterschappen is voor de fractie een duidelijke richtlijn; het is belangrijk dat er geen exorbitante verhoging komt. Als het stuk op diverse punten aangepast kan worden dan zou het tot besluitvorming kunnen leiden.

De heer Spekschoor (CDA) geeft aan dat de toelichting van de heemraad de fractie heeft overtuigd.

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) is niet helemaal tevreden. Het bestuurlijke gesprek is een voortdurend gesprek en dat staat niet duidelijk in het document. De fractie ziet graag financiële kaders. De indicatoren zelf zijn prima.

De heer Finnema (BBB) geeft aan dat zolang er geen duidelijke norm in staat het niet rijp is voor besluitvorming. Er is een waardevolle toevoeging gedaan door de SGP m.b.t. de ranking.

Mevrouw Maijer (PvdA) vindt de signaleringswaarde interessant. De fractie kijkt uit naar het goede gesprek. De onderbouwing van de hoogte van de signaleringswaardes staat er niet heel goed in. De fractie is benieuwd of fracties komen met een amendement tijdens het ab.

Beantwoording door heemraad Van Dijk in tweede termijn:

De wendbaarheid is een term die overgenomen is uit de BBVW; dat zou niet 30% moeten zijn maar 70%. Het 6 euro amendement van vorig jaar moet eerst bekeken worden of dit op een nette manier gedaan kan worden. Als dit een beproefde manier zou zijn om hiermee om te gaan, dan zou dit navolging kunnen krijgen. Maar dat wordt dan een afzonderlijk voorstel en wordt niet gekoppeld aan dit voorstel. Het is niet de intentie om potten te creëren. Een aantal fracties heeft gesteld geen signaalwaardes te willen hebben maar een norm. De heemraad bespreekt dit in het college. Dat kan al dan niet leiden tot een aanpassing. M.b.t. de ranking: De set die is voorgelegd komt rechtstreeks uit het BBVW. Ten aanzien van de bewoording: Het ab heeft bij de begroting en de jaarstukken en bij grote afwijkingen bij voorjaarsrapportage en najaarsrapportage de gelegenheid om over de indicatoren te spreken.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

Er is een schorsing.

6. Visie samen bewust weerbaar en veerkrachtig

Inleiding door de dijkgraaf:

Dit onderwerp is op 1 juni jl. beeldvormend besproken. Waar het gaat over weerbaarheid gaat dat veel verder dan alleen de geopolitieke situatie. Er zijn veel verschillende redenen waarom de bedrijfsvoering verstoord kan raken. Deze visie is er met name op gericht dat onafhankelijk van de oorzaak waardoor er

uitval is de continuïteit te kunnen waarborgen. Daarbij gaan weerbaarheid en veerkracht hand in hand. De visie is niet een eenmalige exercitie; de bedoeling is te zorgen het als integraal continu proces in te richten langs de hele veiligheidsketen. De intentie is dit organisatiebreed te verankeren in de bedrijfsvoering en afwegingen. De visie is gestoeld op een drietal pijlers: risicomanagement en bedrijfscontinuïteit, daadkrachtige en robuuste crisisorganisatie en verbonden partner in de omgeving. Er volgt een memo vanuit het college over handelingsperspectieven aangaande de overschakeling naar de Europese aanbieders van hard- en software. Daarnaast volgt een memo over de Cyberbeveiligingswet en de Wet weerbaarheid kritieke entiteiten.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

De heer Van Burgsteden (Ongebouwd) vindt het een prima visie om als kompas te gebruiken. Het is verstandig om dit samen met andere waterschappen te doen in het kader van kennis, kosten en kwaliteit. De ondergrens wordt beschreven maar een bovengrens is ook van belang. Wanneer is iets goed genoeg?

Mevrouw Fransen (Partij voor de Dieren) vindt het een mooi stuk. De fractie ziet graag een aanpassing. Bij de fysieke veiligheid van mensen graag toevoegen "en gehouden dieren". Dat geldt dan voor huisdieren maar ook voor de dieren van boeren die essentieel zijn voor de onderneming.

De heer Ubbink (BBB) verwijst naar de goede sessie van 1 juni jl. Er wordt een voorbeeld gegeven van een grote vuilstort – de Doonweg – die verkeerd is afgedicht met alle gevolgen van dien. De fractie ziet graag een hoofdstuk toegevoegd over het aanstellen/aanwijzen van bevoegd gezag. Het gaat om de taken en bevoegdheden maar ook de verantwoordelijkheden. Wie wijst wie aan op welk moment. Dan kan een crisisorganisatie opgesteld worden onder leiding van het juiste bevoegd gezag die ook de verantwoordelijkheden en consequenties oppakt.

De heer Hazelaar (Lokaal Waterbeheer) vond het vorige week een goede informatiebijeenkomst. De veiligheidsregio die ook aanwezig was gaf aan dat het begrip nog niet erg leeft onder de inwoners. Afgelopen week stond een artikel in de Stentor dat de gemeente Zeewolde het voorstel heeft gedaan om 8 noodstroomaggregaten aan te schaffen waarbij enkele politici met het voorstel kwamen om in geval van nood de aggregaten bij agrariërs te gaan vorderen. Graag reactie van het college dat het waterschap dergelijke voorstellen als onbespreekbaar beoordeelt. De visie is prima met deze kanttekening.

Mevrouw Maijer (PvdA) uit haar complimenten dat dit is opgepakt en de sessie van vorige week was prima. De fractie heeft wat suggesties. Oefenen is heel leerzaam. Welke onverwachte tegenslagen zijn nog onbekend? Kijk ook eens over de grenzen waar het al eens fout is gegaan; dat is heel leerzaam. M.b.t. de hiërarchie in het afwegingskader: onderaan staat economische schade en imagoschade. Is dit juridisch goed afgehecht of kan het waterschap aansprakelijk gesteld worden?

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) sluit aan bij de complimenten voor dit stuk en het oppakken van dit onderwerp. In het stuk zelf worden twee Engelse termen genoemd: de all-hazardbenadering en whole of society. Blijkbaar zijn dit benamingen die samen met partners worden opgepakt. Dat mag duidelijker in het stuk verwoord worden. Het waterschap loopt met het waterbewust gedrag voorop in Nederland; dat geldt ook voor het risicobewust zijn. Hopelijk kan het waterschap de gemeenten hierbij helpen.

Verwezen wordt naar het boekje "Anti fragiel"; risico's en onvoorstelbare verstoringen zijn niet goed te meten maar fragiliteit wel. Hoe zorgen we ervoor dat we als waterschap anti fragiel worden?

De heer Van der Poel (SGP) waardeert de visie. Het is positief dat breed naar de organisatie gekeken wordt. Er ligt een visie en een kader en de fractie ziet uit naar het plan van aanpak. M.b.t. het bevoegd gezag: Zijn alle rollen voor de diverse organisaties duidelijk? Sluit de visie van het waterschap aan bij waar de gemeenten mee bezig zijn? In de beantwoording van de technische vragen wordt aangegeven dat strategische voorraden paraat zijn. Wat als die opraken? De focus ligt op inwoners maar ook bedrijven. Kan blindelings vertrouwd worden op de contracten? Naar aanleiding van de technische vragen: In andere sectoren wordt de infrastructuur nadrukkelijk gekoppeld aan de nationale veiligheid. Voor waterbeheer lijkt die inhoudelijke koppeling er te zijn maar de financiering blijft achter. De fractie ziet uit naar de vertaalslag in de praktijk.

Mevrouw Kramer (ChristenUnie) sluit aan bij de complimenten. Er zijn twee opmerkingen en dat betreft de personele continuïteit en de bestuurlijke continuïteit. Wordt als risico meegenomen in de zorg dat de medewerkers het eerst thuis op orde willen hebben en dat zij die in de koude fase kunnen organiseren? M.b.t. de bestuurlijke continuïteit: Hoe zorg je dat als een crisis langer aanhoudt dat het bestuurlijk proces geborgd is?

De heer Aalbers (Natuurterreinen) geeft aan dat nu niet het moment is om naar concrete situaties en daarbij passende maatregelen te kijken maar wel om te kijken naar compleetheit en hanteerbaarheid. De fractie is bezorgd of er gewerkt wordt aan juridische borging. Er moet juridisch een kader zijn om dingen anders te doen of zelfs na te laten. Kan zoiets geborgd worden via bijvoorbeeld de waterschapsverordening of is er afhankelijkheid van een nationaal wettelijk kader en dus van beslissingen van hogere overheden? In de hete fase van een calamiteit zijn er de GRIP-situaties. Als iets minder acuuts aan de hand is hoe wordt dan gehandeld via de visie? Hoe wordt gezorgd dat precies op tijd de juiste beslissingen worden genomen? De visie is helder en de uitwerking vraagt nog aandacht.

Mevrouw van de Wolfshaar (VVD) deelt de complementen voor de visie. Hoe verhoudt deze visie zich tot de Wet Veiligheidsregio's?

De heer Spekschoor (CDA) vindt het een sterk strategisch kader. Kan de dijkgraaf schetsen wat de bestuurlijke agenda gaat zijn; hoe gaat het bestuur straks in de praktijk vorm krijgen? De tweede vraag gaat over de keuze van een brede netwerkrol. Waar gaat het waterschap wel of niet over? Is er ook juridische borging? Een praktische vraag: Het is bekend dat bij 2 uur stroomuitval de communicatie stilvalt. Hoe wordt zelfredzaamheid geregeld als er geen communicatie is?

Beantwoording door de dijkgraaf:

Dank voor de complimenten en waarderende woorden. Er ligt een goede en stevige visie. Dit stuk gaat niet over crisisbeheersing maar over de bedrijfscontinuïteit en de weerbaarheid daarvan. Zo'n 1,5 jaar geleden is een uitstekend stuk opgesteld voor het ab wat echt gaat over crisismanagement waar o.a. de GRIP-structuur duidelijk wordt uitgelegd. Dit stuk wordt nogmaals toegestuurd aan het ab. Er zijn scherpe en duidelijke afspraken tussen alle partners. Het waterschap is in de crisisteams vertegenwoordigd. Het weerbaarheidsdenken is in de afgelopen 2,5 jaar in een stroomversnelling geraakt. Veel organisaties en entiteiten zijn bezig hier een visie op te formuleren. De grote uitdaging zal

zijn om de verschillende visies van verschillende organisaties te gaan oplijnen. Daar waar de snijvlakken zitten gaat het ingewikkeld worden als het kritisch gaat worden. Er wordt Engelse kretologie gebruikt omdat het bekende kreten zijn. In de adviesnota zal hier aandacht aan besteed worden. Dat geldt ook voor hoe het precies wordt gedaan in samenwerking met collega waterschappen, regionaal en in Unieverband. Het oefenen staat nadrukkelijk in het stuk vermeld want op die manier worden de zwakke plekken zichtbaar. Het belangrijkste om te oefenen is de mentale wendbaarheid in de situatie van een crisis. Dit is met name gestoeld op wat er in Oekraïne aan de hand is. De ondergrens is dat als er verstoring is van het bedrijf hoe zorg je dat je kan hervatten op een acceptabele manier; de bovengrens is de uiteindelijke oorspronkelijke staat. Als het gaat over dieren en crisismanagement: Er zijn drie soorten dieren waar je bij een calamiteit rekening mee kan houden: huisdieren, boerderijdieren en wilde dieren. Er is prioriteitstelling als het echt niet anders kan. Op het moment dat het gaat over het samenstellen van een crisisteam bij het waterschap dan zit daar een jurist aan tafel om op specifieke onderwerpen te reageren. Bekeken wordt of in de adviesnota hier wat meer uitleg over opgenomen kan worden. De rol van het ab is om kaderstellend te zijn. Dat is de reden waarom de visie aan het ab wordt voorgelegd. De ambtelijke organisatie is vervolgens verantwoordelijk om daar uitvoering aan te geven. Er wordt over gerapporteerd in de P&C-cyclus. In het strategisch kader is specifiek benoemd dat een continuïteitsprobleem ook een personeel continuïteitsprobleem kan zijn of dat een probleem een continuïteitsprobleem creëert in je personeel. Dat staat expliciet benoemd in het stuk als aandachtspunt. Het is de wettelijke plicht van de dijkgraaf om bij een calamiteit het bestuur zo spoedig mogelijk te informeren. Het is belangrijk dat het democratisch proces doorgang moet vinden. De allergrootste uitdaging is dat de communicatie stilvalt als de stroom uitvalt. Hierover is een concrete afspraak gemaakt met de secretaris-directeur wat te doen als zij elkaar niet kunnen bereiken want in het waterschapshuis is de noodcommunicatievoorziening.

De heer Hazelaar (Lokaal Waterbeheer) heeft geen antwoord gehad op zijn vraag n.a.v. een kranten-artikel over Zeewolde. De dijkgraaf antwoordt niet in te gaan op dit soort vragen omdat het hier om een kaderstellend visiedocument gaat.

De heer Van der Poel (SGP) vraagt verduidelijking hoe de plek van de dijkgraaf wordt gezien binnen zo'n crisisberaad? De dijkgraaf antwoordt dat dit terug te lezen is in het stuk m.b.t. crisismanagement. In het crisioverleg bepaalt de burgemeester of de voorzitter van de Veiligheidsregio wat het besluit is, gehoord hebbend alle deelnemers. In het eigen waterschapscrisisteam besluit het waterschap zelf.

Mevrouw Meier (Water Natuurlijk) denkt dat het verstandig is om de all-hazard benadering in het document zelf toe te lichten. Daarnaast is er een vraag gesteld of er een kans zou zijn om als waterschap actief het waterbewust gedrag uit te dragen om zo te werken aan waterbewust gedrag. De dijkgraaf antwoordt dat gekeken wordt naar een betere formulering m.b.t. all-hazard en whole of society. Weerbaarheid is een expliciet doel wat in waterbewust gedrag is opgenomen.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

7. Ontwerpbegroting Kaamera coöperatie 2027

Inleiding door heemraad Van Vreeswijk:

In het verleden is een meerjarige samenwerking met Kaamera afgesproken waarbij ook de bedragen zijn afgesproken. De rapportage over het afgelopen jaar is terug te vinden in bijlage 3 om aan te geven wat Kaamera coöperatie doet en wat de Kaamera BV doet.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

De heer Nooijen (AWP) vraagt wat de visie is achter het project waar het waterschap voor meerdere jaren aan gecommitteerd is. Het belang blijft immers klein nu het waterschap niet verder investeert in Nereda.

De heer Aalbers (Natuurterreinen) merkt op dat het waterschap recent voor een aantal zuiveringen voor Bioscos heeft gekozen. Dat is een ander procedé wat niet kan bijdragen aan de Kaamera productie. Wat vindt de coöperatie Kaamera van de keuze voor Biocos? Wat is dan nog de toekomst van Kaamera? Is er zicht en vertrouwen op een kentering naar een reel positieve netto opbrengst van het Kaamera project?

De heer Obbink (CDA) sluit hierbij aan. In hoeverre is er straks een goede haalbare businesscase? Welke belangen heeft het waterschap om geen zienswijze in te dienen?

De heer Germs (50PLUS) sluit bij vorige sprekers aan.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

In het verleden is een aantal afspraken gemaakt. Het gaat uitsluitend over Nereda; mogelijk is daar in de toekomst winst uit te halen. Het moet rijp gemaakt worden voor de markt wat betekent dat een investering wordt gedaan voor 5 jaar. Dat onderzoek doet de BV. De kosten voor 5 jaar zijn op een rij gezet en aan het eind van die periode staan er nog groene cijfers in de begroting. Destijds heeft het ab gesteld de risico's te willen weten over 5 jaar. Er zijn toen afspraken gemaakt over de € 500.000 die de coöperatie gezamenlijk geeft aan de BV en Haskoning doet dat ook. De coöperatie zelf koopt en verkoopt aan de BV. Dat is de handelwijze. Tot 2028 gebeurt het gemeenschappelijk en daarna vindt evaluatie plaats.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

8. Kredietaanpassingen begroting 2026

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

9. Ontwerpbegroting 2027 en begrotingswijziging 2026 GBLT

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

10. Concept programmabegroting Aqualysis

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

De heer Obbink (CDA) merkt op dat structurele kosten leiden tot volumegroei wat automatisch betekent dat er meer lasten komen.

Beantwoording door heemraad Veldhuizen:

Aqualysis is een samenwerkingsverband van 5 waterschappen. Al deze waterschappen komen ieder jaar uit op ongeveer 10% tot 20% boven hun verwachte vraag aan Aqualysis m.b.t. waterkwaliteit. De

Datum 8 juni 2026
Onderwerp Commissie
Pagina 11 van 11

meetvraag neemt enorm toe waardoor extra werk moet worden geleverd. Daarnaast wordt de meetvraag steeds ingewikkelder waarvoor andere apparatuur moet worden aangeschaft. Alle 5 waterschappen zijn kritisch op het proces. Er wordt aandacht besteed aan hoe de toekomst van Aqualysis er uit ziet.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als hamerstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 6 juli 2026.

11. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.15 uur, met dank aan allen.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 2026.

voorzitter

secretaris